

Помислило би се че като се прѣселиха многобройни граждане и селене въ Австрия и Россия, то Българскій народъ въ отечеството си се елишилъ отъ послѣднитѣ елементи, които живо помняхъ старата свобода и които желаеха бързото освобождение на своето отечество. Отъ началото на XVIII столѣтие захваща се голѣмото упадване на българската народность. Отъ австрийскитѣ войни насамъ турцитѣ бѣха начнали да подпомагатъ цариградскитѣ Гръци (Фанариоти) противъ Славянитѣ и Румунитѣ. Въ Край-дунавскитѣ или Ромѣнски княжества отъ 1711 г. Високата порта намѣсто домашни князове начна да туря на прѣстола членове отъ първитѣ и богати гръцки фамилии отъ Цариградъ. Въ сѣщото това врѣме силата на цариградскія Патриархъ растеше въ голѣми размѣри. Въ 1766 г. се унищожи сърбската народна църква въ Ипекъ и нейнитѣ епископии се присѣдиниха на цариградскій Патриархъ. На слѣдующата година сѣщата сѣдба намѣри Българската Архиепископия въ Охрида. Наскоро властѣта на Патриарха се прострѣ дори до р. Сава (прѣзъ Босна) до Карпатитѣ и до Полскитѣ граници. Всѣду се поставиха гръци Епископи, ввеждаше се гръцкій языкъ въ църквитѣ, а което е най-важно, и въ училищата, разумѣва се че тѣзи училища били твърдѣ първоначални и нарочно опредѣлени само за духовенството. Отъ началото на нашия вѣкъ повечето градове въ България бѣха почти погръчени; гръцкій езикъ стана езикъ за образованитѣ а българскій на селенитѣ и на проститѣ хора. Народното съзнание изчезна съ много малко исключение, а славното минало почти съвършено ся заборава.